

Fekete Farkas Tímea Magyar-angol szakos tanár, Fülek,
e-mail: feketefarkastimea@gmail.com**Mindent a szemnek
és mindent a kéznek,
avagy
A tanulási stílusok jelentőségéről**

Az óvodában minden óvó néni és óvó bácsi arra törekszik, hogy a gyerkőcök ne csak képről ismerjék a banánt és az ananászt, hanem érintsék meg azok valódi felületét, szippantsák be valós illatát és ízleljék a valós ízet is, vagyis a lehető legtöbb érzékszervük segítségével tapasztalják meg ugyanazt a dolgot, így egyszerre több tényert sajátítanak el róla. Az általános iskola sajnálatos módon már elhagyja ezt a fajta széleskörű tapasztalati sikot, s általában a vizuális típusú gyerkőcöket elősegítve különböző képek segítségével tanítjuk meg az egyes tárgyak, élőlények, érzelmek stb. nevét és tulajdonságait. Azonban ez a módszer nem biztos, hogy megfelelő... Miért fektetünk kisebb hangsúlyt az auditív és a kinezetikus tanulási stílussal rendelkező tanulóakra? Miért sajnáljuk az időt és az ötleteinket rájuk? Pedig valószínűleg sokkal érdekesebb tanórákat lehetne a módszereink szélesítésével lebonyolítani, s az érdekesség mellé az hatékonyság is szerepet kaphatna.

Nagyon fontos, hogy a gyerekek tapasztaljanak. Ne csak úgy próbáljuk megtanítani nekik például az egyes elvont főneveket (fogalmakat, érzelmeket stb.), hogy tanulságos történeteket olvasunk róluk, hanem engedjük a tanulóknak azt a bizonyos érzést megtapasztalni. Teremtünk olyan szituációkat, amelyekben a tanulók aktív résztvevők és különböző képességeiket használva különféle dolgokat tapasztalhatnak meg. Nagyon nagy segítségünkre lehetnek a **szituációs játékok** például, amelyek során a diákok különféle emberek bőrébe bújva, különböző feladatokat oldhatnak meg, miközben fejlesztik önbizalmukat, kommunikációs és empatikus képességeiket is. A szituációs játékok lényege egy-egy szituáció felállítására, s annak feldolgozása. A szituáció természetesen az adott tantárgytól, és azon belül a témakörtől függ, s általában a beszédfejlesztésnél, szókincsisméltésnél, illetve -mélyítésnél használatos, de nem elhanyagolható a csapatépítő mivoltja sem. A szituációs játékokat eleinte megkönnyíthetjük úgy, hogy halandzsá beszéddel helyettesítjük a szöveget, ami által humorosabb lesz a játék, s így a tanulók könnyebben oldják fel a gátlásaikat. A halandzsá beszéd akkor van helyesen alkalmazva, ha a hallgató közönség képes lefordítani a halandzsát értelmes szavakra, ehhez viszont az kell, hogy a halandzsázó kellőképpen és kellő mennyiségű mimikát és gesztikulációt használjon. Halandzsá nyelv pl. a következő: *heklá bentyü pirlen páty*, esetleg könnyű „halandzsálni” olaszul vagy kínaiul is.

Ötletek szituációkra: üzletes-vásárló, főnök-beosztott, édesanya-szofogadatlan gyerek, rendőr-lopással gyanúsított személy, idős hölgy-szemtelen diák, kofazsugori vásárló...

Ne féljünk játszani és tapasztalni. Ne csak olvasunk a zsugoriságról, de játszunk is el!

Játékra fel!

Rakottyay Katalin**Katedra**Magyar-, rajz- és drámatanár Feszty Árpád Alapiskola
és Óvodában Ógyallán; lakhely: Komárom; e-mail:
rakottyay.katalin@gmail.com**Külön
Színházi nevelési előadás
középiskolások számára**

„Olyan nehezen születettél meg. Mintha nem is akarnál velem találkozni. Mintha nem is lennél rám kíváncsi. Mondta is az orvos, ez a lány nagyon makacs már most, és nevetett. De aztán, amikor megláttalak, az jutott az eszembe, hogy te meg én most egymásra találunk, hogy minket mostantól nem szakíthat el senki egymástól. Olyan érzés kerített hatalmába, mintha mi egyek lennénk, s attól, hogy megszületted nem kettévált, ami addig egy volt, hanem mintha éppen most forrt volna össze.”

A Vekker Színházi Nevelési Műhely őszi induló programjának létrehozását több dolog is inspirálta. Az elmúlt évad résztvevői visszajelzései, melyekből egyöntetően a szülő-gyerek kapcsolat és családon belüli viszonyok mint témakörök voltak leghangsúlyosabban megjelenve, valamint nekünk, a műhely tagjainak személyes tapasztalatai és élményei. A fenti tapasztalatokat leszűrve, hosszas viták és megbeszélések után arra az álláspontra jutottunk, hogy a szülő és gyerek közötti kapcsolat, kommunikáció, együttélés vagy ezek hiánya olyan problémákat vet fel, amivel nekünk, mint színházi nevelési csoportnak foglalkozni kell.

A fent említett téma kapcsán olyan állításokat fogalmaztunk meg, melyek kiindulópontként szolgáltak programunk létrejöttében. A család intézményét boncolgatjuk, azon belüli is a gyerek és szülő kapcsolatát, elidegenedését és a családon belüli lét milyenségét.

Előadásunkban egy a tizennyolcadik születésnapját ünneplő kamasz lány életébe nyerhetünk bepillantást. Az anyja és a szerelme közti viszonyon keresztül, egy „kifeszített” színházi alaphelyzetben láthatjuk a lány „felnőtté válását”. Innen indul a közös gondolkodás a résztvevőkkel. Az előadásban szereplő kérdéseket, játékokat az elkészült színházi részeket ezen irányban haladva a következő központi kérdés és a hozzá kapcsolódó alkérdések mentén fűztük össze:

■ **Mi akadályoz minket abban, hogy ideálisnak nevezhető szülő-gyerek kapcsolatban éljünk családjainkban?**

■ **Mitől gyerek a gyerek és mikortól lesz felnőtt?**

■ **Mit vár el a szülő a gyerektől és a gyerek a szülőtől?**

E kérdések mentén járjuk körbe a gyerekszerep mindenkorosságát és a szülőség fogalmát. A folyamatra, mint egy izgalmas színházi kísérletre tekintünk, ahol az elkészült részek és a hozzá csatolt formák folyamatosan változhatnak akár előadásról előadásra is attól függően, hogy a résztvevők visszajelzései és mi, mint alkotók hogyan reagálunk a folyamatra.

A résztvevőknek nem kínálunk konkrét szerepet a játék végigjátszásához, önmagukat képviselik, a civil véleményüket kérdezzük, illetve mondhatják el.

Az előadásban résztvevő színész-drámatanárok Kuklis Katalin, Benes Tarr Csilla/Rakottyay Katalin, Domján Kristóf. Az előadás létrehozásában a Káva Kulturális Műhely két szakembere, Sereglei András drámatanár-rendező, valamint Kardos János színész-drámatanár segített.

Bemutató foglalkozásunkat 2014. szeptember 29-én tartottuk a dunaszerdahelyi Magán Gimnázium diákjainak. A tavalyi évadban készült „Mi a pálya?” című foglalkozásunkat 18 különböző osztályközösségnek mutattuk be Pozsonytól Rimaszombatig. Legnagyobb örömünkre pedig idén elnyertük vele a Euroguidance Karrier-tanácsadói Díj 2014 (Národná cena karierového poradenstva 2014) elismerő oklevelét. További információt műhelyünkről és programjainkról a www.vekkermuhely.blogspot.com-on és a <https://www.facebook.com/vekkermuhely> olvashatnak.